

takt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand, jf. § 84.

Hvis den prøveløsladte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkår, fastsætter straffuldbyrdeslovens § 86, at kriminalforsorgen skal træffe foranstaltninger med henblik på at genetablere tilsynet og sikre overholdelsen af særvilkårene.

Overtræder den prøveløsladte vilkår for prøveløsladelsen, skal kriminalforsorgens afdeling afgive indberetning herom til Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis vilkårsovertrædelsen må antages at medføre en nærliggende risiko for kriminalitet, jf. § 86, stk. 2. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt forskrifter eller vilkår, kan kriminalforsorgen give et pålæg om at overholde forskrifterne og vilkårene. Hvis der tidligere er givet pålæg i anledning af tilsvarende overtrædelser, afgives indberetning til Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. § 86, stk. 3.

Efter § 86, stk. 4, skal der snarest efter modtagelsen af de i stk. 2 og 3 nævnte indberetninger træffes afgørelse om eventuel reaktion som følge af vilkårsovertrædelsen, jf. straffelovens § 40, stk. 2 og 3, og § 42, stk. 2.

3. Justitsministeriets overvejelser

3.1. Som det fremgår af pkt. 2.1. ovenfor, løslades indsatte normalt, når de har udstået 2/3 af straffetiden, jf. hovedreglen i straffelovens § 38, stk. 1. Der er kun en begrænset adgang til i medfør af undtagelsesbestemmelsen i straffelovens § 38, stk. 2, at prøveløslade indsatte på et tidligere tidspunkt, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der i videre omfang skabes mulighed for tidlig prøveløsladelse af indsatte, som enten har gjort en særlig indsats for at komme ud af kriminalitet og kvalificere sig til en kriminalitetsfri tilværelse, eller hvor det på grundlag af en samlet vurdering af den enkeltes personlige forhold, den begåede kriminalitet og afsoningsforløbet findes unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet fastsættes vilkår om samfundstjeneste.

3.2. Det foreslås således *for det første*, at indsatte, der har vist vilje og evne til at forbedre sine muligheder for ikke på ny at begå kriminalitet, skal kunne opnå prøveløsladelse efter at have afsonet halvdelen af fængselsstraffen. En tidlig prøveløsladelse til disse indsatte kan ses som en belønning for en særlig indsats, som den pågældende har ydet i forbindelse med afsoningen med henblik på at kvalificere sig til en kriminalitetsfri tilværelse.

En mulighed for tidlig prøveløsladelse bør selvsagt ikke omfatte personer, som udviser en negativ eller kriminel adfærd i fængslet, f.eks. begår vold, fremsætter trusler mod fængselspersonale eller medfanger eller sælger narkotika eller andre ulovlige stoffer i fængslet.

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, hvorefter der kan træffes beslutning om prøveløsladelse, når den indsatte har udstået halvdelen af straffen (dog mindst 4 måneder), hvis den pågældende har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at indgå i behandlings- eller uddannelsesforløb under afsoningen.

En særlig indsats kan f.eks. bestå i, at den indsatte under fængselsopholdet gennemfører et relevant uddannelsesforløb eller deltager i afvænningsbehandling for et eventuelt alkohol- eller stofmisbrug eller i et særligt adfærdskorrigerende program.

Kriminalforsorgen tilbyder i dag en række forskellige adfærdskorrigerende programmer til indsatte personer. Som eksempler på sådanne behandlingsprogrammer, der vil kunne være relevante med henblik på at opnå mulighed for halvtidsprøveløsladelse, kan nævnes følgende:

Cognitive Skills er et adfærdskorrigerende program, der sigter på at ændre den kriminelles måde at tænke og løse problemer på. Programmet er udviklet i Canada og har været anvendt i Kriminalforsorgen i Danmark siden 1994. Målgruppen er indsatte i fængsler og i kriminalforsorgens pensioner samt klienter i tilsyn med det fælles kendetegn, at de blandt andet mangler evnen til at løse problemer, og hvis ageren er præget af impulsivitet. Deltagerne gennemgår et grundigt interview inden optagelse for sikre, at de tilhører målgruppen. Programmet har til formål at forbedre deltagerens kognitive færdigheder, så de dermed lærer at løse konflikter på en mere hensigtsmæssig måde. Undervisningen sigter mod at ændre de kriminelles måde at tænke og løse problemer på, således at de på længere sigt vælger ikke-kriminelle adfærdsmønstre.

Samtaler om kriminalitet er et program, der er udviklet i Sverige, og som tager udgangspunkt i den kriminalitet, som klienten har begået. Målgruppen er bred, fordi indholdet er bygget op omkring almene kriminalitetsrelaterede faktorer, og ikke knytter sig til specifikke forbrydelser som f.eks. volds- eller seksualforbrydelser. Klienterne føres igennem forskellige temaer, som f.eks. holdninger til kriminalitet, ofre for kriminalitet, omkostninger i forbindelse med udøvelse af kriminalitet, kommunikation, evne til problemløsning og forebyggelse af tilbagefald. Programmet